

Vergaderjaar 2014–2015

28 663

Milieubeleid

Nr. 63

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2015

Hierbij ontvangt u de «Eerste analyse voor afwegingskader gezondheid in milieubeleid», die ik van de voorzitter van de Gezondheidsraad ontving¹. Hierin worden de resultaten gemeld van de eerste analyse van het secretariaat van de Gezondheidsraad, als reactie op de adviesvraag die begin dit jaar is gesteld over de mogelijkheden voor een kader voor het coherent afwegen van gezondheidsaspecten in het milieubeleid. Voor de volledigheid is ook de adviesvraag als bijlage toegevoegd².

De adviesvraag vloeit voort uit het belang van gezondheid in het milieubeleid, waarover in de brief³ «Aanpak Modernisering Milieubeleid» al werd aangegeven dat daar een meer centrale plaats aan wordt gegeven. Omgevingsfactoren vormen immers nog altijd een significante oorzaak van de gezondheidslast⁴.

Het vergroten van gezondheidswinst van het milieubeleid, zowel bij bekende knelpunten als waar het gaat om tijdig en adequaat optreden wanneer nieuwe risico's op gezondheidsschade worden gesignaleerd, vereist een goed kader om ons in staat te stellen de juiste afwegingen te maken, coherent en in de juiste context. Daardoor kunnen keuzes ter zake beter gefundeerd worden en verkleint het risico op het missen van kansen op stappen in de richting van het verkleinen of vermijden van de gezondheidsbelasting.

Hieronder volgt beknopt de inhoud van de adviesaanvraag, de reactie in de brief van de voorzitter van de Gezondheidsraad en de wijze waarop,

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

³ Brief van 10 maart 2014, Kamerstuk 28 663, nr. 55.

⁴ Zie bijvoorbeeld PBL, Balans van de Leefomgeving 2014: «De totale bijdrage van milieugerelateerde factoren aan de totale ziektelast wordt geschat op 4 tot 6 procent.», zie: http://themasites.pbl.nl/balansvandeleeftomgeving/2014/wp-content/uploads/2014/PBL_2014_Landbouw-en-voedsel_Balans_deel-4_1540.pdf.

samen met de Gezondheidsraad, invulling wordt gegeven aan het vervolg.

Adviesaanvraag

In de adviesaanvraag is de Gezondheidsraad gevraagd om op korte termijn een advies te geven over de wijze waarop de tien uitgangspunten van het afwegingskader voor het risico- en veiligheidsdomein⁵ aanpassing behoeven voor het coherent afwegen van gezondheidsaspecten in het milieubeleid. Daarbij is gevraagd om bij het advies inzichten uit eerdere onderzoeken te betrekken en rekening te houden met onder meer relevante aspecten in de ontwikkelingen van nationaal en decentraal beleid, de uitwerking van het voorzorgbeginsel, de risicobeleving en cumulatie van milieurisico's.

Brief van de voorzitter van de Gezondheidsraad

Eerdere adviezen van de Gezondheidsraad hebben al waardevolle inzichten opgeleverd. Op basis van een inventarisatie van adviezen van de Gezondheidsraad van de afgelopen twintig jaar zijn die in bijgevoegde brief⁶ nog eens verzameld en gerangschikt. De tien uitgangspunten van het bestaande afwegingskader voor het omgaan met risico- en veiligheidsvraagstukken bieden volgens de analyse een goede basis voor een afwegingskader voor gezondheid in het milieubeleid. Wel worden enige accenten verlegd vanwege de aard van milieugezondheidsvraagstukken.

Daarnaast worden vijf aandachtspunten gegeven die specifiek zijn voor milieugezondheidsvraagstukken, waar in het kader dus ook specifiek op ingegaan zal moeten worden.

- Formulering van blootstellingsnormen.
Diversiteit in de normen bemoeilijkt het zicht op de betekenis van overschrijding van de norm. Meer transparantie over de gezondheidskundige betekenis van normen is van belang om een goede belangenafweging te kunnen maken op het gebied van gezondheid in milieubeleid. Een risicoanalyse of een expliciete rechtvaardiging of een kosten-batenafweging kunnen helpen bij het beschrijven van de blootstelling-effectrelatie.
- Zoveel mogelijk kwalificeren en kwantificeren van onzekerheden in risico's.
Langdurige, lage blootstelling, waarvan vaak sprake is bij milieugezondheidsvraagstukken, impliceert een complexe risicoanalyse met grote onzekerheden en aandacht voor voorzorg. Deze onzekerheden zijn het gevolg van het ontbreken van kennis, zowel over de mate en aard van de blootstelling als over de mate waarin de gezondheidseffecten optreden. Bovendien is er cumulatie van blootstelling en interactie tussen risicofactoren waarvan de gezondheidskundige betekenis niet bekend is.
- Monitoring van blootstelling van (nieuwe) milieufactoren en de eventuele schadelijke effecten om tijdig mogelijk nadelige gezondheidseffecten op te sporen. Blootstellingsmonitoring is ook van belang voor het verifiëren van blootstellingsituaties waarover verontrusting bestaat.
- Hoogrisicogroepen vragen speciale aandacht bij gezondheidsvraagstukken, vanwege grote verschillen in blootstelling en in gevoeligheid tussen burgers.
- Risicobeleving en risicocommunicatie. Het inschatten en beheersen van milieugezondheidsrisico's vereist zorgvuldige en vroegtijdige

⁵ Brief van 18 augustus 2014, Kamerstuk 32 862, L.

⁶ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

communicatie met alle belanghebbenden over risico's en de onzekerheden die daaraan kleven.

Vervolgtraject

In de brief wordt het voorstel gedaan om deze eerste analyse te toetsen. De Gezondheidsraad biedt aan daartoe een ad hoc-commissie in te stellen die samen met het secretariaat van de Gezondheidsraad een workshop voorbereidt. In de workshop worden, in een multidisciplinair samengestelde groep van deskundigen uit het netwerk van de Gezondheidsraad, de mogelijkheden en suggesties tot precisering van het bestaande afwegingskader besproken, die de toepassing daarvan op gezondheidsaspecten concretiseren.

Aan de voorzitter van de Gezondheidsraad is waardering overgebracht voor de snelle eerste analyse door het secretariaat, waarmee de Gezondheidsraad heeft afgeweken van de reguliere procedure. De brief geeft een goed overzicht van eerdere adviezen van de Gezondheidsraad en schetst aanknopingspunten voor het vervolg. Die aanpak onderschrijf ik, en het vervolgtraject wordt in goede samenwerking opgepakt. Zo zijn de voorbereidingen voor de workshop reeds begonnen.

De workshop wordt gepland in oktober. De Gezondheidsraad is voornemens om, op basis van de uitkomst van de discussies, tegen het eind van dit jaar een advies uit te brengen over het afwegingskader gezondheid in het milieubeleid. Dit advies is belangrijk, niet alleen voor een coherente afweging van de invloed van milieufactoren op de gezondheid, maar ook voor het nader definiëren van de ambities rond gezondheid in het milieubeleid op de korte en de langere termijn.

Het advies van de Gezondheidsraad zal, na ontvangst daarvan, van een appreciatie worden voorzien die u vervolgens, naar verwachting begin 2016, tezamen met het advies zal worden toegezonden.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
W.J. Mansveld